

LUMEA CREATURI MONSTRUOASE LEGENDELOR

AARON MAHNKE

Traducere din engleză de
Florin Tudose

Lifestyle
PUBLISHING

EDITORI:

Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu
Magdalena Mărculescu

DIRECTOR:

Crina Drăghici

REDACTARE:

Laurențiu Dulman

DESIGN ȘI ILUSTRĂȚIE COPERTĂ:

Andrei Gamarț

DIRECTOR PRODUCȚIE:

Cristian Claudiu Coban

DTP:

Vlad Condur

CORECTURĂ

Oana Apostolescu
Irina Botezatu

**Descrierea CIP a Bibliotecii
Naționale a României**
MAHNKE, AARON
**Lumea legendelor: creaturi
monstruoase / Aaron Mahnke;**
trad. din engleză de Florin Tudose. –
București: Lifestyle Publishing, 2019
ISBN 978-606-789-163-8

I. Tudose, Florin (trad.)

821.111

Titlul original: The World of Lore:
Monstrous Creatures
Autor: Aaron Mahnke

Copyright © 2017 by Aaron Mahnke
Design artwork: M. S. Corley

Copyright © Lifestyle Publishing, 2019
pentru prezenta ediție

Lifestyle Publishing face parte
din Grupul Editorial Trei

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490,
București
Tel.: +4 021 300 60 90;
Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro

www.lifestylepublishing.ro

ISBN 978-606-789-163-8

Să nu crezi nimic din ce auzi și doar jumătate din ce vezi.

Edgar Allan Poe
„Sistemul doctorului Tarr și al Profesorului Fehter“

CUPRINS

MORȚII VII

- Au făcut un tonic 13
Rădăcini adânci și încurcate 21
Concluzii întunecate 32
Revenit din morți 43
Copacii 54

O MICĂ PROBLEMĂ

- Ceilalți 59
În construcție 70
Întinați 77
Înșelăciuni 87

ÎNAPOI ÎN NATURĂ

- Copaci și umbre 101
Pe lângă drum 112
Fiara dinăuntru 120
Durerile foamei 128
O frică adâncă 137
Oaia pierdută 148
Un singur cuvânt 151

CEALALTĂ JUMĂTATE A NOASTRĂ

- Afară din cutie 157
Nu deschideți 166
Un drăcușor pe acoperiș 170
Pe deasupra 179
Pe lângă subiect 188

DINCOLO DE VĂL

- Schimb de mesaje 201
Groapa însângerată 213
Cina de la Afterglow 219
Gospodăria 227
În derivă 237
La tribunal 246
Toba dracului 256
Mary, Mary 266
Umflătura 277
Scrie-mi o scrisoare 281
O poveste cu bancuri 285
Cioc, cioc, cioc 289
Posedare 292
Mulțumiri 297
Bibliografie 299

MORȚII VII

Au făcut un tonic

Hollywood-ul e obsedat.

Știu că de obicei ne gândim la obsesii precum sexul, violența, roboșii gigantici și nelipsitele încleștări dramatice între bine și rău. Printre obsesiile Hollywood-ului se numără și vampirii.

Să recunoaștem că vampirii sunt destul de simpatici — nemurire, bogăție, putere și abilități supraomenești, cum ar fi zborul sau o forță ieșită din comun. E adevărat că există și unele efecte secundare, cum ar fi arsurile extrem de urâte provocate de expunerea la soare, dar toate filmele pe care le-am văzut (și am văzut o *grămadă*, credeți-mă) tind să-i portretizeze pe vampiri ca personaje foarte fericite cu viața lor.

Eu am intrat în contact cu lumea vampirilor la finele anilor 1990, pe vremea când eram în liceu. Totul a pornit după ce un coleg mi-a recomandat să citesc *Interviu cu un vampir*, romanul lui Anne Rice. L-am devorat, împreună cu multe alte romane din serie. Sunt lecturi ușoare, care au reușit să dea tonul unui deceniu, sau chiar mai mult, de divertisment bazat pe povești cu vampiri.

De vampirii din seria *Amurg* nu voi povesti prea mult, deoarece nu am citit cărțile. Dar pot să vă spun măcar atât: oricât de criticate de specialiști ar fi cărțile acestea, ele au demonstrat că pasiunea culturii populare pentru vampiri este la fel de nemuritoare ca personajele însăși.

Majoritatea dintre noi, când ne imaginăm vampiri, ne gândim la o creatură pur europeană: accent străin, costum din epoca victoriană, conace întunecate și castele. E un limbaj vizual cunoscut majorității vesticilor, așa că nu am de gând să acuz filmele sau cărțile pentru popularizarea acestei imagini. Și, oricum, e doar una dintre fațetele unei legende cunoscute în sute de variante.

Figura istorică cel mai frecvent asociată cu noțiunea modernă de vampirism este, desigur, Vlad al III-lea al Valahiei, cunoscut și ca Vlad Țepeș. Vlad a condus micul regat est-european al Valahiei între anii 1456–1462.

Numele de Țepeș i se trage de la obiceiul său de a-și trage dușmanii în țeapă. Turcii, după ce-au ajuns pe pământurile stăpânite de el și au văzut „pădurile“ de victime trase în țeapă, l-au botezat Domnitorul Țepeș. Se poate spune despre Vlad că a fost un om violent, ba chiar însetat de sânge.

Vlad, la fel ca tatăl său, a făcut parte dintr-o organizație numită Ordinul Dragonului, un grup de persoane interesate să protejeze Europa creștină de invazia Imperiului Otoman. Tatăl lui Vlad, Vlad al II-lea, a fost cunoscut sub numele de Vlad Dracul sau Vlad Dragonul. Când a ajuns la putere, Vlad al III-lea a preluat titlul ereditar și a rămas în istorie ca Vlad Drăculea, adică „fiul dragonului“.

Numele este foarte asemănător cu al celei mai faimoase povești cu vampiri din lume, deoarece Bram Stoker s-a inspirat din figura lui Vlad al III-lea când a creat celebrul său personaj întunecat. Mă rog, cel puțin parțial, dar despre asta vorbim mai mult ceva mai încolo.

Oricum, în majoritatea culturilor antice de pe glob pot fi identificate rădăcini ale celor mai multe povești cu vampiri. Europa de Vest a produs nenumărate legende cu morți vii — cadavre ce ies din momânt ca să-i tulbure pe cei în viață. Atfel spus, e vorba de morți care revin la viață.

Dar de ce revin la viață? vă puteți întreba. Și mă bucur dacă o faceți. La început, era vorba pur și simplu despre terorizarea celor vii, dar legenda a devenit mai specifică odată cu trecerea

secolelor. Despre morții vii se spunea că se întorc din mormânt ca să-și chinuie rudele și vecinii. E de reținut, totuși, faptul că aceștia erau persoane anume, nu zombi anonimi, cum sunt cei din poveștile de groază moderne. În cazul morților vii, vorbim despre un trecut și un scop.

În mitologia nordică, găsim istorisiri despre niște creaturi numite *draugr*, „din nou mergătorii“, care aveau obiceiul de-a se întoarce din mormânt pentru a crea haos printre cei vii. Aceste creaturi aveau puteri supraomenești, emanau un miros de putreziciune și aveau un aspect foarte neplăcut. Aveau capacitatea de-a pătrunde în visele celor vii și se spunea că le plăcea să lase pe patul celui vizitat un obiect tangibil, astfel încât, la trezire, victima să știe că visul a fost mai real decât și-ar fi dorit.

Dar să ne întoarcem în timp înainte de Evul Mediu. Legendele unor culturi antice vorbesc despre niște creaturi care, deși nu foarte asemănătoare cu vampirii așa cum îi știm azi, împărtășesc multe trăsături cu aceștia.

Mai întâi, există mitul grecesc al Empusei, fiica lui Hecate. Despre Empusa se spune că îi atrăgea noaptea pe tinerii bărbați ca să le bea sângele, înainte de-a trece la felul principal — carnea lor. O altă poveste grecească vorbește despre Lamia, o amantă a lui Zeus care fusese blestemată de soția acestuia, Hera, să vâneze și să devoreze copii.

Poveștile despre morți vii și despre creaturi ce se hrănesc cu sângele celor vii par să fie la fel de răspândite ca limbajul scris. În Madagascar, o insulă-națiune situată la est de coasta Africii, există legende despre *ramanga*, creaturi ce obișnuiau să-i atace pe nobili, să le bea sângele și să le mănânce vârfulurile unghiilor.

Da, ați citit bine, *vârfulurile unghiilor*. Procesăți informația asta.

VAMPIRII ÎN ȘTIINȚA MEDICALĂ

Sunt vampirii adevărați? Decizia asta va trebui s-o luați singuri, însă e clar că majoritatea acestor povești se trag din nevoia

omului de-a explica inexplicabilul. Vechii europeni, de pildă, foloseau acest mit pentru a explica de ce unele cadavre nu se descompuneau în același ritm cu cele mai multe. Găsim dovezi ale acestei credințe în Bulgaria, unde în morminte vechi de peste opt sute de ani s-au găsit drugi de fier înfipti în pieptul scheletelor.

Nu ne miră că, într-o vreme în care nu era atât de neobișnuit ca oameni vii să fie considerați morți și îngropați, poveștile despre morți care revin la viață circulau rapid peste tot. În consecință, Europa și Statele Unite au fost contaminate de tafofobie, sau frica de-a nu fi îngropat de viu. E adevărat că, odată cu evoluția științei medicale, oamenii au devenit mai practici și au început să introducă în sicrie sisteme de alarmă, pentru cazurile în care cel îngropat se trezea și voia să iasă.

Mi-am dat seama că a fi îngropat de viu pare un eveniment rar, și totuși, într-o vreme s-a întâmplat suficient de frecvent încât oamenii să devină paranoici și să caute soluții pentru această problemă. Unul dintre acești oameni a fost un medic pe nume Adolf Gutsmuth. Însăpământat de perspectiva îngropării de viu, acesta a inventat în 1822 un „sicriu de siguranță“, pentru propria înmormântare. Și l-a testat el însuși.

L-a testat? Puteți fi siguri. Doctorul Gutsmuth s-a îngropat câteva ore în „sicriul de siguranță“, timp în care a primit mâncare printr-un tub. S-a bucurat de o masă copioasă, compusă din supă, cârnați și bere locală.

O destinație ideală pentru întâlnirile nocturne.

Un alt inventator paranoic a fost dr. Timothy Smith din New Haven, Vermont. El a creat un mormânt ce poate fi vizitat și azi, dacă se întâmplă să treci prin apropierea cimitirului Evergreen. Un mormânt obișnuit, dar prevăzut cu un tub din ciment în dreptul feței. Capătul de sus al tubului era acoperit cu un capac din sticlă.

Dr. Smith a murit de moarte naturală, fiind îngropat în „sicriul lui cu vedere afară“. Nu s-a trezit niciodată, dar musafirii care l-au vizitat imediat după moarte, au relatat că au putut urmări descompunerea feței doctorului până ce interiorul capacului de sticlă s-a acoperit de condens.

Paranteză: vampirii nu mă mai sperie atât de tare. Mi se pare că spaima adevărată e să te trezești îngropat de viu.

Un alt pretext folosit de oameni pentru a aplica eticheta de vampir a fost porfria, o boală de sânge rară, însă oamenii de știință au eliminat între timp orice posibilitate de asociere a celor două fenomene. Dintre boli, rabia a mai fost folosită ca explicație pentru mitologia vampirilor. E surprinzător, dar bolnavii de rabie și vampirii prezintă multe similarități, cum ar fi sensibilitatea la lumină și usturoi, precum și un ritm circadian tulburat.

Cea mai recentă asociere la scară largă între o boală și mitologia vampirilor a fost cea cu tuberculoza. Lucru greu de explicat, întrucât victimele tuberculozei nu prezintă simptome care să amintească de vampiri. Întâmplător, această asociere a adus la lumină una dintre legendele mele preferate din New England.

Doamnelor și domnilor, faceți cunoștință cu Mercy Brown.

Lena Mercy Brown a fost o tânără ce a trăit în a doua parte a secolului al XIX-lea în orașelul Exeter, din Rhode Island, jucând un rol major în ceea ce s-a numit Marea Panică Vampirică din New England.

Povești asemănătoare cu a ei găsești peste tot în Rhode Island, Massachusetts, New Hampshire și Vermont, în viețile unor oameni care au trecut prin situații similare. Rapoartele prezintă conexiuni surprinzătoare atât cu ideea modernă de vampir, cât și cu istorisirile antice, după cum vom vedea în continuare.

Prima victimă din povestea lui Mercy este mama acesteia, Mary Eliza. S-a întâmplat în decembrie 1882, femeia murind de ceea ce pe atunci se numea „istovire“, deoarece pe măsură ce tuberculoza făcea ravagii în trupul ei, victima părea că se micșorează — era istovită de boală, dacă preferați. A fost îngropată normal, ca toți morții.

Dar în anul următor a murit Mary Olive, sora lui Mercy, la doar douăzeci de ani. Aceeași boală, aceleași simptome. Nu putem ști cu siguranță când au început să-și pună întrebări în privința legăturii dintre cele două decese oamenii din Exeter, Rhode Island, dar e posibil să se fi întâmplat la moartea lui

Mary Olive sau poate peste alți câțiva ani, când s-a îmbolnăvit Edwin, fratele lui Mercy.

Doar că Edwin a fost ceva mai inteligent. Și-a făcut bagajele și s-a mutat în cealaltă extremitate a statului, în Colorado Springs, un loc celebru pentru virtuțile curative ale climatului său uscat. S-a întors câțiva ani mai târziu — în viață, dar nu foarte sănătos. Situația lui a început să se înrăutățească în decembrie 1891.

Tot atunci s-a îmbolnăvit și Mercy. Dar, în cazul ei, boala a avansat rapid. Tuberculoză „galopantă”, care i-a afectat rapid întreg corpul. A murit în ianuarie 1892, eveniment care i-a tulburat grozav pe locuitorii din Exeter. După cum vă puteți imagina, au bănuțit că era vorba de ceva supranatural.

Ceea ce e surprinzător, dat fiind că Exeter se află atât de aproape de Newport, cunoscut ca loc de vacanță al bogaților — familii ca Vanderbilt, Astor, Widener și Wetmore. Crema societății educate. Și totuși, la doar câțiva kilometri distanță, locuitorii unui oraș care ar fi trebuit să fie mai înțelepți, erau pe cale de-a face ceva cu totul înspăimântător.

Edwin era încă în viață. Iar cuiva i-a trecut prin cap că una dintre femeile moarte din familia lui, mama sau una dintre surori, îl secătuia cumva de puteri de dincolo de mormânt. Oamenii au ajuns să creadă atât de mult în ideea asta, că au insistat să le dezgroape pe toate.

Da. Pe toate.

După ce au obținut acordul tatălui pentru a săvârși această faptă oribilă, un grup de bărbați a intrat în cimitir în dimineața zilei de 17 martie și a dezgropat cadavrele.

Căutau indicii ale unei posibile situații nenaturale. Sânge în dreptul inimii, în jurul gurii sau alte semne similare. Primul corp, cel al mamei, Mary Eliza, se afla într-o stare de descompunere suficient de avansată cât să fie eliminată dintre suspecti. Cum altfel, veți spune, doar era moartă și îngropată de un deceniu.

Și Mary Olive se afla într-o stare avansată de descompunere. Iarăși, să fii mort de zece ani e un argument destul de

solid cu care să-i convingi pe oameni că ești cu adevărat mort. Dar când au analizat corpul lui Mercy — care murise în timpul iernii, iar corpul său nu fusese îngropat imediat, ci ținut într-o clădire din piatră, ce funcționa practic ca un frigider de mari dimensiuni —, au descoperit că acesta era surprinzător de bine conservat.

Șocant, știi.

Ce au făcut oamenii? Ei bine, locuitorii superstițioși au făcut ce învățaseră de la înaintașii lor: i-au scos inima și ficatul (în care au găsit sânge negru, închegat), le-au ars pe o lespede (care se găsește și azi acolo, lângă piatra funerară a lui Mercy) și au amestecat cenușa cu un tonic. Băutura rezultată a ajuns la Edwin, ca să o bea.

Da, Edwin Brown a băut inima și ficatul surorii sale.

A funcționat? Nu. Bărbatul a murit la nici două luni după asta. Dar, din momentul acela, Mercy Brown a devenit cunoscută ca „primul vampir american“. Cred că nu mai trebuie să explic că femeia nu a fost vampir, deoarece sunteți persoane inteligente, dar nu strică să menționăm acest aspect.

Oricât de neobișnuită ar părea o întâmplare ca asta, ați fi surprinși să aflați frecvența cu care s-a repetat. În 1817, cu aproape un secol înainte de deshumarea lui Mercy, Frederick Ransom, student la Dartmouth College, a murit de tuberculoză. Speriat că fiul ar putea reveni din mormânt ca să-și terorizeze familia, tatăl său a dispus deshumarea. Inima lui Ransom a fost scoasă din corp și arșă în cuptorul unui fierar.

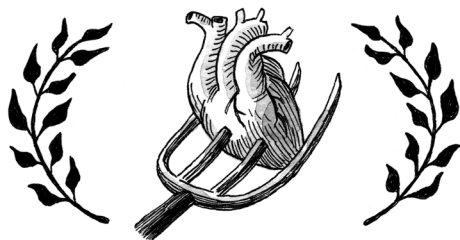
Chiar și Henry David Thoreau a auzit despre aceste lucruri, notând un astfel de caz în jurnalul său. Pe 26 septembrie 1859, scria:

Sălbaticul din noi nu e niciodată cu adevărat eradicat. Tocmai ce-am citit despre o familie din Vermont care, după ce a pierdut câțiva membri răpuși de tuberculoză, a incinerat plămânii, inima și ficatul ultimului decedat, pentru a preîntâmpina alte decese.

Deci bineînțeles că povestea lui Mercy Brown a ajuns celebră, la fel ca toate poveștile în care un cadavru este dezgropat de la locul de veci și ciopârțit. Cazul lui Mercy a ajuns chiar și în paginile unui ziar numit *New York World*, impresionându-i pe cititorii acestuia.

Cum putem ști asta? Din faptul că un decupaj din ziar cu acest articol a fost găsit printre hârtiile personale ale directorului tehnic al unui teatru din Londra, după moartea acestuia. Vedeți, trupa lui de teatru a făcut un turneu american în 1892. E limpede că el a găsit povestea foarte interesantă, deoarece câțiva ani mai târziu a scris o carte.

Despre cine e vorba? Bram Stoker. Și cartea? Sunt sigur că ați ghicit deja. *Dracula*, publicată în 1897.

Rădăcini adânci și încurcate

La începutul anilor 1990, doi puști se jucau pe o movilă de pietriș din curtea unei vechi mine abandonate din Griswold, Connecticut. Nu mă surprinde că cei doi copii au ales să se joace pe o movilă acoperită de pietre, întrucât știu că puștii ar face orice să nu se plictisească. Bănuiala mea e că se distrau de minune.

Asta până ce unul dintre ei a dislocat două pietre mai mari. Când s-au rostogolit pe pantă, băieții au observat ceva ciudat la cele două pietre. Erau aproape identice, iar forma lor părea straniu de familiară. Când au coborât panta ca să le vadă mai bine, au înțeles ce erau: craniii.

La început, poliția a plecat de la bănuiala că erau victimele unui criminal în serie. Mai multe cadavre într-un singur loc nu sunt niciodată un semn bun. Dar și-au dat seama destul de repede că aveau nevoie de ajutorul unor experți în arheologie.

Aveau dreptate. Până la urmă, au fost descoperite douăzeci și nouă de morminte, în ceea ce părea a fi un cimitir uitat. Timpul și intemperiiile erodaseră cimitirul, iar movila de pietriș înghițise treptat conținutul său. Multe dintre schelete erau în continuare în sicrie și tocmai într-unul dintre acestea — pe capacul căruia erau bătute cuie de alamă ce formau inițialele ocupantului — a fost descoperit ceva bizar.

Părea că, în urmă cu mult timp, cineva a deschis sicriul la puțină vreme după înmormântare și a modificat cadavrul.